

МЕДИА МОНИТОРИНГ

14 ДЕКЕМВРИ 2023 г.

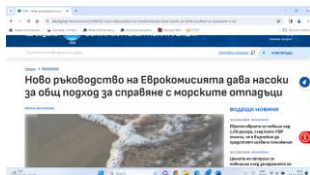
Член на:

Източник: БТА

Заглавие: Ново ръководство на Еврокомисията дава насоки за общ подход за справяне с морските отпадъци

Линк: <https://www.bta.bg/bg/news/economy/586502-novo-rakovodstvo-na-evrokomisiyata-dava-nasoki-za-obsht-podhod-za-spravyane-s-mo>

Текст: Наскоро публикуваното Ръководство за мониторинг на морските отпадъци в европейските морета установява хармонизирани методи за мониторинг на морските отпадъци въз основа на развитието на научните изследвания и усилията на държавите членки за подобряване на сравнимостта на данните и оценките, пише Еврокомисията на сайта си.

"Здравето и чистотата на нашите морета предизвиква нарастваща загриженост в Европа и света. Океанските течения носят нарастващо количество отпадъци и те не спират на границите на държавите", се посочва още в документа

Следователно намирането на общи подходи към мониторинга на морските отпадъци е от ключово значение, за да разберем въздействието, което те оказват върху нашата морска и крайбрежна среда и да решим къде и как да действваме първо.

Съвместният изследователски център (JRC) към Европейската комисия (ЕК), като съпредседател на Техническата група по морските отпадъци, пусна ново издание на Ръководството за мониторинг на морските отпадъци в европейските морета, публикувано за първи път през 2013 г. Публикацията предоставя препоръки как да се вземат проби, анализират и записват морските отпадъци с цел данните да бъдат сравними и използвани в различните страни.

Ръководството дава съвети как да се наблюдават отпадъци и частици с различни размери по бреговата линия, морското дъно, плаващи на повърхността и погълнати от животни. То също така препоръчва как да се оцени наличието на организми, увити или хванати в морски отпадъци, като например изоставени риболовни съоръжения.

Създаване на последователни и съгласувани данни за защита на нашите морета

Страните от ЕС продължават да оценяват състоянието на своите морета съгласно Рамковата директива за морска стратегия (MSFD). Последователното наблюдение е от жизненоважно значение, тъй като ще осигури надеждна и безпристрастна информация за справяне с конкретни политически въпроси и опасения.

Новото ръководство ще помогне на националните органи да приложат Рамковата директива и да защитят морската среда от вреди, причинени от отпадъци, както се призовава в Дескриптор 10 на стратегията.

Но националните власти няма да бъдат единствените бенефициенти. Други международни организации, отговорни за управлението на морските отпадъци, също ще го намерят за подходящо, тъй като допринася за създаването на последователни и сравними данни за справяне с опасенията за морските отпадъци в световната среда.

Какво е новото в това издание

През последните 10 години морските изследвания разработиха нови знания, инструменти и методологии за мониторинг.

Променливостта на методите, формата на данните и достъпността се оказва пречка за сравнимостта. Хармонизираните методи са от съществено значение за установяване на базови линии, дефиниране на прагови стойности и оценка на тенденциите.

Актуализираното ръководство предоставя препоръки за справяне с този проблем. То има за цел да намали разликите в процедурите за събиране, класифициране и докладване между страните от ЕС, позволявайки оценка на околната среда в регионален и европейски мащаб.

Новите насоки имат за цел да направят разлика по много начини, като например:

Използване на хармонизирани методи за мониторинг на морските отпадъци, включително пластмасови отпадъци и микропластмаса, в ЕС и околните морски региони, в съответствие с изискванията на Рамковата директива за морска стратегия и Решението на Комисията относно доброто състояние на околната среда.

Подобряване на измерването на количествата морски отпадъци и тяхното въздействие и тенденции в европейските морета.

Подпомагане на идентифицирането на приоритетни действия в битката с морските отпадъци.

Предоставяне на подробни протоколи за мониторинг, водещи до сравними данни за замърсяването с морски отпадъци, достъпни чрез Европейската мрежа за морско наблюдение и данни (EMODnet).

Осигуряване на подкрепа за политики на ЕС, създадени с партньори от цяла Европа.

Контекст

Рамковата директива за морска стратегия е основният инструмент на ЕС за защита на здравето на нашите брегове, морета и океани. Целта му е да се постигне добро екологично състояние на морските води на ЕС и да се защити ресурсната база, от която зависят свързаните с морето икономически и социални дейности.

Разработването на правно необвързващи и практически документи по различни технически въпроси на директивата, като тази препоръка, подкрепя нейното прилагане.

Данните ще допринесат за оценка на напредъка към целите на Рамковата директива за морска стратегия, Стратегията на ЕС за пластмасите и Плана за действие за нулево замърсяване. Събирането на данни чрез Европейската мрежа за морско наблюдение и данни е от съществено значение за увеличаване на достъпа до тях. Друго законодателство на ЕС, като например срещу пластмасите за еднократна употреба и за намаляване на отпадъците от рибарството, за събиране на отпадъци от кораби, както и срещу замърсяването чрез микропластмаса, ще докаже успеха си при откриването на по-малко замърсяване на околната среда с отпадъци.

Актуализираните насоки за мониторинг могат да се разглеждат и като още един принос на ЕС към текущите преговори на ООН за световен правно обвързващ инструмент срещу замърсяването с пластмаси, който би могъл да включва разпоредби за мониторинг на замърсяването с пластмаси в различни части на околната среда, включително брегове и морета.

Съвместният изследователски център координира разработването на тази публикация в рамките на Техническата група за морските отпадъци на директивата, както и е съавтор на няколко глави и редактира окончателния документ. Техническата група се председателства съвместно от Съвместния изследователски център и Испания. Групата се състои от експерти от държавите членки на ЕС, генерални дирекции, Европейската агенция за околна среда, регионални морски конвенции, неправителствени организации и други свързани експерти.

[Източник: News.bg](https://www.news.bg)

Заглавие: Как метални фигури помагат на хората в Сливен да рециклират пластмасовите отпадъци

Линк: <https://news.bg/sadarzhanie-ot-partnyori/kak-metalni-figuri-pomagat-na-horata-v-sliven-da-retsiklirat-plastmasovite-otpadatsi.html>

Текст: Пластмасата е интересен феномен от нашето ежедневие - едновременно е революционно изобретение, без което не можем, и в същото време неразумното ѝ ползване и безразборно изхвърляне създава екологичен проблем за нас и околната среда. Ако не предприемем смислени действия, за да ограничим проблема, рискуваме здравето си и бъдещето на нашата планета, която ще завещаем на поколенията след нас.

Как да бъде решен този сложен казус? Отговорът се крие в кръговия модел и затворения цикъл на рециклиране, а примерът, който ще ви споделим, идва от Сливен, където липсва работеща система за разделно събиране на отпадъци. Това мотивира сдружение "Юнайтед фючър" да кандидатства със своята вдъхновяваща идея в петото издание на инициативата на Лидл България - "Ти и Lidl за нашето утре". Впоследствие проектът им "Сливен рециклира" е одобрен за финансиране през октомври 2022 г. и изпълнен в рамките на една година до началото на ноември 2023 г.

Основната идея на "Сливен рециклира" е да направи рециклирането на отпадъци по-достъпно за местните жители. Ключов елемент в проекта е изграждането на атрактивни метални конструкции във формата на животни, които да ангажират младото поколение в каузата за опазване на околната среда. Първата фигура за разделно събиране на пластмасови бутилки е във формата на вълк и беше инсталирана през май в градската градина на Сливен. Второто метално съоръжение изобразява мечка и беше монтирано наскоро в двора на 11 СУ "Константин Константинов", с идеята да повиши интереса на учениците към събирането на пластмаса и грижата за природата. Наскоро беше монтирана и третата фигура - динозавър, която е разположена на южния паркинг в мащабния ритейл парк в Сливен. Тя е с най-атрактивна и детайлна изработка. Всяка от металните конструкции може да събере между 5 и 20 кг. отпадъци, спрямо размера ѝ и според това дали бутилките са смачкани или не.

Освен това, инициаторите от сдружение "Юнайтед фючър" организират осем големи акции, в които гражданите могат да предадат събраното количество за рециклиране, а тези които донесат най-много, са стимулирани с предметни награди като полезни домакински уреди. Благодарение на тези акции местната общност е събрала 2670 кг., което в обем се равнява на 18 големи буса със смачкана и сортирана пластмаса.

Благодарение на подкрепата от Лидл България, проектът се превръща в още едно доказателство за колективната и трансформираща сила на добрите идеи, ръководени от местната общност. Той успява не само да ангажира жителите на града, но и да формира промяна в техните нагласи по отношение на замърсяването и опазването на природата.

"Сливен рециклира" е само един от примерите за успешен проект в миналогодишното издание на инициативата, която за период от пет години (2017-2022 г.) е подкрепила общо 119 граждански идеи в 58 населени места в страната с общ фонд от 915 000 лв. В момента тече оценка на всички кандидатури в шестото издание на трансформираната програма, а финалистите, които ще бъдат обявени през януари 2024 г., ще си разпределят рекордния фонд от 365 000 лв.

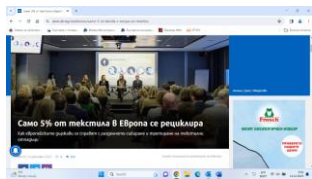
Инициативата се осъществява в партньорство с Фондация "Работилница за граждански инициативи", Български дарителски форум, а от тази година към тях се присъедини и Асоциацията на европейските журналисти.

Източник: Дир

Заглавие: Само 5% от текстила в Европа се рециклира

Как европейските държави се справят с разделното събиране и третиране на текстилни отпадъци

Линк: <https://dnes.dir.bg/obshtestvo/samo-5-ot-tekstila-v-evropa-se-retsiklira>

Текст: Основните предизвикателства и възможности за осигуряване на кръговост на текстилния сектор са в дневния ред на Европа с все по-голяма острота и задълбоченост. Европейските страни работят активно за устойчиви практики в текстилния сектор. Инициативите се фокусират върху намаляването на екологичния отпечатък на текстила, насърчаване на принципите на кръговата икономика и насърчаване на отговорно производство и потребление.

Недостатъчно събиране, сортиране и третиране на текстилните отпадъци

Сред основните пречки за кръговост пред текстилния сектор са недостатъчното събиране, сортиране и третиране на текстилните отпадъци. Те бяха изтъкнати в края на ноември на форум в Брюксел, на който присъстваха европейски законодатели, експерти по околната среда, водещи експерти в индустрията и представители на неправителствени организации, включително и от Асоциацията за текстилно рециклиране в България. Бяха показани също модели в различни държави-членки, които са създали задължителна отговорност на производителя за текстил и обувки или са в процес на въвеждането ѝ, в резултат на динамично развиващото се европейско и местно законодателство.

Според общото съгласие, единствена възможност за преодоляването им, е въвеждането на задължителна разширена отговорност на производителя. Така ще се допринесе за изграждането на необходимата инфраструктура и за увеличаване на количествата събрани текстилни отпадъци, които в последствие да преминат през съответните дейности по третиране, осигуряващи качествен рециклиран материал обратно в икономиката.

35 % от микропластмасата в океаните е от синтетичен текстил

Текстилната индустрия има значително въздействие върху околната среда и изменението на климата. Тя е изправена пред екологични предизвикателства, включително потребление на вода и енергия, използване на химикали и генериране на отпадъци.

Към момента по данни JRC (Съвместният изследователски център на ЕС) приблизително 5 % от събрания текстил се подготвя за повторна употреба и се рециклира в ЕС. Останалите количества се изгарят или депонират (около 80%) и се изнасят (около 10 %).

Проучване на Европейската агенция за околна среда

Консумацията на текстил в Европа е четвърта по степен на въздействие върху околната среда и климатичните промени. Почти 15 кг е средната консумация на текстил на човек годишно. Около 8 % от микропластмасата в Европа, освободена в океаните е от синтетичен текстил, като на глобално ниво е 16 - 35 %. 60 % от дрехите и 70% от домакинския текстил са направени от синтетика (основно полиестер PET и найлон). Основните причини за изхвърлянето на дрехите е износването им.

Тези данни са от проучване на Европейската агенция за околна среда (ЕАОС) също бяха представени на форума в Брюксел. Те дават основа, върху която да се изградят целите за преодоляване на пречките за кръговост на сектора.

Организациите по оползотворяване са израз на разширената отговорност на производителя, която се въвежда като задължителна за текстила и обувките за държавите - членки в ревизията на Рамковата директива на отпадъци. Организациите действат към момента за най-различни други масово разпространени отпадъци като опаковки, батерии, електроника и са доказано ефективни модели за събиране и третиране на отпадъци.

Введените системи за отговорност на производителя са в изпълнение на изискването на РДО към държавите членки да въведат разделно събиране на текстилни отпадъци до 1 януари 2025 г.

В България организация по оползотворяване все още няма, за разлика от много други европейски държави. А тя е необходима не просто заради законовите изисквания, а и защото ще допринесе за конкурентоспособна европейска рециклираща индустрия, позволяваща кръговата икономика и запазвайки ресурсите за бъдещите поколения.

Към момента задължителни колективни системи за разделно събиране на текстил, като форма на разширена отговорност на производителя, има във Франция, Нидерландия и Унгария. Доброволно създаване на т.нар. организации по оползотворяване има в Белгия. В процес на подготовка за създаване на законодателство за разширена отговорност на производителя, т.е. на организации по оползотворяване, са Швеция, Литва, Латвия, Германия, Италия, Словакия.

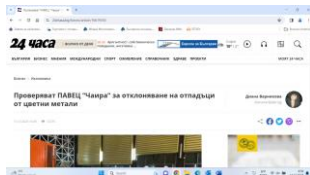
Планът за действие на ЕС за кръгова икономика включва мерки за справяне с въздействието на текстила върху околната среда. Планът набляга на устойчивия

дизайн на продукта, повторната употреба, рециклирането и намаляването на отпадъците.

Източник: 24 Часа

Заглавие: Проверят ПАВЕЦ „Чаира“ за отклоняване на отпадъци от цветни метали

Линк: <https://www.24chasa.bg/biznes/article/16619350>

Текст: Правоохранителните органи извършват проверка за вероятно отклоняване през 2021 г. на генерирани отпадъци от цветни метали, представляващи елементи от демонтирани и изведени от експлоатация компоненти от оборудване в ПАВЕЦ „Чаира“. Това става ясно от отговор на министъра на енергетиката Румен Радев на въпрос от народния представител от 13-ти многомандатен избирателен район-Пазарджик Стефан Мирев относно това как се стопанисва този стратегически обект от национално значение за електроенергийната система на България.

При извършване на рехабилитационни дейности на производствени мощности в централата са демонтирани редица елементи на генератори и съпътстваща апаратура. Същите са съхранявани в производствените помещения, като част от тях са прехвърлени в складови бази. След получена в НЕК ЕАД информация от правоохранителните органи, както и постъпили анонимни сигнали в дружеството, се допуска, че вероятно има отклоняване на демонтирани елементи, но предвид продължаващите към момента процесуални действия, предоставянето на допълнителна оперативна информация би могло да попречи на компетентните органи за изясняването на всички относими факти по случая.

„ПАВЕЦ „Чаира“ е изключително важен обект не само за област Пазарджик, а и за страната ни. Зададох този въпрос защото при една от срещите ми в община Белово получих сигнал за няколко тона изчезнали медни шини, високоволтови шкафове и комплексна разпределителна уредба от ПАВЕЦ "Чаира", коментира Стефан Мирев.

Той уточни, че по повод на зададения от него въпрос е бил поканен да участва в изнесено заседание на парламентарната комисия по енергетика. „Заедно с министър Радев и членовете на комисията посетихме ПАВЕЦ "Чаира" и на място коментирахме поставения от мен въпрос. Силно притеснителен е фактът, че е допусната такава безстопанственост. Ще настоявам пред министър Радев да бъдат установени виновните длъжностни лица и същите да понесат своята отговорност", допълни депутатът.

ПАВЕЦ „Чаира“ е собственост на НЕК ЕАД и е най – голямата помпено-акумулираща водноелектрическа централа в югоизточна Европа, която се намира на територията на община Белово в област Пазарджик. Тя разполага с 4 помпено-генераторни хидроагрегата с общ капацитет за производство на

електричество 864 MW. Изграждането на централата започва през 1980 г., но е завършено през 1995 г.